

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום האמור בו יבוא "מי שזכאי לגמלה בכסף לפי סעיף זה, רשאי לבחור לקבל את הגמלה ביחידות שירות, ורשאי לשנות את בחירתו מעת לעת";

(5) בסעיף 225 ג -

(א) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) העביר המוסד ניכוי כאמור בסעיף זה לחשבון הבנק, יחולו לגבי הסכומים שהועברו הוראות לפי פסקאות (א) עד (ה) ו-(ז) עד (ט) לסעיף ויא לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991";

(ב) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) הוראות סעיף זה ייכנסו לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום זה ואילך";

(6) אחרי סעיף 328 יבוא:

328 א. (א) היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב מבטח לפי חוק הפיצויים ורשאי המוסד לתבוע פיצוי על גמלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה לפי סעיף 328 א), יחולו הוראות אלה:

העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים

(1) לא תוגש תובענה כאמור בסעיף 328 א) או דרישה כאמור בסעיף 328 ב) נגד מבטח, ולא תחול על מבטח חובת דיווח לפי סעיף 328 א) ו-ב);

דברי הסבר

מאריך במועד, מוצע שההוראה תיכנס לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) והיא תחול על גמלה המשתלמת מיום זה ואילך. במקביל מוצע לבטל את סעיף 7(ב) של תיקון מס' 162 לחוק הביטוח הלאומי שזה היה נוסחו:

"תחילתו של סעיף 225 ג לחוק העיקרי, בנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, לענין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, והוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה שמאותו יום ואילך"

עוד מוצע להבהיר בחוק אלו הוראות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים שיחולו על ההפרשה לפי חוק הביטוח הלאומי.

פסקה (6)

סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי מקנה למוסד זכות לתבוע מצד שלישי שאינו מעביד (המוזיק), פיצוי על הגמלאות ששילם - ושעתיד לשלמן למבוטח שנפגע (בפרק זה - הניזוק). זכות זו הוכרה בפסיקה כזכות השיבוב (קרי - המוסד נכנס בנעלי הניזוק ותובע את המוזיק).

הסעיף האמור והפסיקה, העניק לצד השלישי זכות לנכות את הגמלאות המשתלמות ואת הגמלאות שעתידות להשתלם על ידי המוסד לניזוק בתאונת דרכים או באירוע נזיקי אחר מקום שבו עולה כי ישתלמו מאוחר יותר מתוך

פסקה (5) וסעיף 21

סעיף 225 ג(ב) לחוק הביטוח הלאומי מאפשר למבוטח המעסיק של עובד זר המקבל גמלת סיעוד בכסף לבקש מהמוסד להעביר בשמו תשלומים בגובה הקבוע בסעיף לחשבון הבנק או הפיקדון של העובד הזה לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (בפרק זה - חוק עובדים זרים); על פי סעיף 225 ג(ד), אם יעשה כן המבוטח יבואו התשלומים שיועברו במקום התשלומים שנדרש מעסיק לשלם לקרן פנסיה, לפי הסכם קיבוצי או צו הרחבה לתשלום לקופת גמל לקצבה.

מועד התחילה של ההוראה האמורה נקבע בסעיף 7(ב) לחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו-2015 (בפרק זה - תיקון מס' 162 לחוק הביטוח הלאומי). באותו סעיף נקבע כי ההוראה תיכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, לענין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, והוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה שמאותו יום ואילך. כיוון שלא נקבעו בתקנות על פי סעיף ויא לחוק עובדים זרים הוראות בענין, אין כיום אפשרות למבוטח יחיד לבקש מהמוסד להפקיד כספים בעבור העובד הזר המועסק אצלו.

מאחר שנכון לאפשר ליחידים המעסיקים עובדים זרים בענף הסיעוד להפריש לפיקדון, הן כדי להקל עליהם, אם הם מעוניינים בכך, והן כדי לקדם את מטרות הפיקדון ובכללן הבטחת זכויותיו של העובד הזר ועידוד יציאתו

"מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לרבות הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים; "פקודת ביטוח רכב מנועי" – פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970¹³; "תאונת דרכים" – כהגדרתה בחוק הפיצויים¹³;

(7) בלוח ח'2, בפרט (2), בטור ב', בפרט משנה (א), במקום "סעיף 224(א)(1)" יבוא "סעיפים 224(א)(1) עד (3)" ובפרט משנה (ב), במקום "סעיף 224(א)(1) או (2)" יבוא "סעיפים 224(א)(4) עד (6)".

תקנות ראשונות לפי סעיף 328(א)(3) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, יותקנו בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה.

(א) תחילתם של הסעיפים המפורטים בפסקאות (1) עד (6), ביום י"ז בתמוז התשע"ח (1 ביולי 2018) (בפרק זה – יום התחילה) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום התחילה ואילך.

חוק הביטוח הלאומי – תקנות ראשונות

תיקון חוק הביטוח הלאומי – תחילה ותחולה

- (1) 223 כנוסחו בסעיף 16(1);
- (2) 224(א), (ב) ו-(ג) כנוסחו בסעיף 16(2)(א)(1), (ב) ו-(ג);
- (3) 225 כנוסחו בסעיף 16(3);
- (4) 225א כנוסחו בסעיף 16(4);
- (5) 225ג כנוסחו בסעיף 16(5);
- (6) לוח ח'2 כנוסחו בסעיף 16(7).

דברי הסבר

ראשונות לפי סעיף 328(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי. סעיף 18 מוצע כי התיקונים המוצעים יחולו מיום י"ז בתמוז התשע"ח (1 ביולי 2018) (בפרק זה – יום התחילה) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום התחילה ואילך. זאת, למעט מספר יחידות השירות האמורים בתיקון לסעיף 224 לחוק; אלה יינתנו בהדרגה, בתקופה אשר תחילתה ביום התחילה וסופה ביום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020), ולאחריה תיכנס לתוקפה הוראת הקבע בעניין יחידות השירות שיינתנו בכל אחת מרמות התלות. לעניין הוספת סעיף 328 המוצע לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) להצעת חוק זו, מוצע כי מועד תחילתו של תיקון זה יחול ביום תחילתו המוצע של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018, קרי ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), או במועד כניסתו לתוקף של תקנות ראשונות לפי סעיף 328(א)(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי כאמור בסעיף 17 להצעת חוק זו, לפי המאוחר (בפרק זה – יום התחילה המאוחר); זאת, לאור חשיבותן של התקנות כאמור, ליישום ההסדר החדש לפי סעיף 328 המוצע לחוק הביטוח הלאומי. עוד מוצע לקבוע כי השינוי המוצע

עוד מוצע כי בתקנות שיוקנו לפי סעיף 328(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי, ייקבע גם סכום כולל חד-פעמי שהמבטחים יעבירו למוסד בגין תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 דצמבר 2018) ואשר טרם הוגשה לגביהן תביעה או דרישה למוסד. זאת, כיוון שהמוסד טרם החל לטפל עדיין בתיקים משנים אלו. אשר על כן, לעניין השנים 2014 עד 2018, ניתן יהיה לתחום את ההתנהלות בעניין פיצויים מכוח חוק הפיצויים לאור ההסדר החדש בלבד.

כמו כן, מוצע לקבוע בסעיף 328 המוצע, מספר הגדרות הנדרשות לעניין הסעיף, ובכלל זה הגדרה למונח "מבטח"; כיוון שלמוסד קיימת זכות שיבוב גם כנגד הקרן, מוצע להוסיף להסדר שהוצע לעיל מול המבטחים גם את הקרן, באמצעות הוספתה להגדרה "מבטח".

סעיף 17 לאור חשיבותן של התקנות שייקבעו לפי סעיף 328(א)(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) להצעת חוק זו, לשם יישום ההסדר החדש המוצע לעניין שיבוב וההיערכות לקראת יישומו, כמתואר לעיל, מוצע לקבוע סדר זמנים של 30 ימים להתקנת תקנות

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

(ב) תחילתן של פסקאות (1) עד (6) בסעיף 224(א) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחן בסעיף 16(2)(א) ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021).

(ג) תחילתו של סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, ביום תחילתו של חוק זה או במועד כניסתו לתוקף של תקנות ראשונות כאמור בסעיף 17 לחוק זה, לפי המאוחר (בפרק זה – יום התחילה המאוחר).

(ד) סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, יחול לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה המאוחר ואילך, וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד ערב יום התחילה המאוחר ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן לפי סעיף 328(א) או (2א) לחוק הביטוח הלאומי עד ערב יום התחילה המאוחר; לענין זה, "תאונת דרכים" – בהגדרתה בחוק פיצויים למפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.¹⁴

תיקון חוק הביטוח הלאומי – הוראות מעבר

(א) מבוטח שערב יום התחילה חלות עליו הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו ערב יום התחילה, ולאחר יום התחילה יחולו עליו הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו בסעיפים 20(ב), (ג) ו-(ד) וסעיף 16(2)(א)(2) לפרק זה, בהתאמה, יוסיף לקבל גמלה ביחידות שירות, בהיקף שניתן לו ערב יום התחילה, אלא אם כן הודיע למוסד כי בחר לקבל את הגמלה בכסף.

(ב) מבוטח שערב יום התחילה חלות עליו הוראות סעיפים קטנים 224(א)(1), 224(א)(1) ו-224(א)(2), כנוסחם ערב יום התחילה, ולאחר יום התחילה יחולו עליו הוראות סעיפים קטנים 224(א)(2) עד 224(א)(6), כנוסחם בסעיפים 20(ב), (ג) ו-(ד) וסעיף 16(2)(א)(2) לפרק זה, בהתאמה, ייקבע מספר יחידות השירות שלו הוא זכאי על פי הגבוה מבין אלה:

(1) מספר יחידות השירות שלו היה זכאי ערב יום התחילה;

(2) מספר יחידות השירות שלו הוא זכאי לאחר יום התחילה.

תיקון חוק הביטוח הלאומי – הוראות שעה

(א) בתקופה שמיום התחילה עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) יחולו הוראות אלה:

דברי הסבר

מבוטחים הזכאים לגמלה לפי רמות התלות האחרות, ייקבע מספר יחידות השירות שלו הם זכאים על פי הגבוה מבין מספר יחידות השירות שלו הם זכאים ערב יום התחילה, ומספר יחידות השירות שלו יהיו זכאים החל מיום התחילה ואילך.

סעיף 20 כאמור השינוי בגמלת הסייעוד ייעשה באופן הדרגתי. בהתאמה לכך התוספת התקציבית תגדל בשנת 2018 בכ-100 מיליון שקלים חדשים, 250 מיליון שקלים חדשים בשנת 2019, 350 מיליון שקלים חדשים לשנת 2020, ו-500 מיליון שקלים חדשים לשנת 2021. בהתאם לכך תוגדל כמות יחידות השירות לכל רמת תלות במתווה הדרגתי שיחול בארבע פעימות, המתוארת בהוראות השעה בסעיף זה, החל מיום התחילה ועד כניסתה לתוקף של הוראת הקבע בסעיף 16(2)(א)(2) בשנת 2021.

לענין הסדר השיבוב יחול על תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה המאוחר ואילך, וכן על תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד ערב יום התחילה המאוחר ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן עד המועד האחרון האמור.

סעיף 19 כדי למנוע פגיעה פוטנציאלית לרעה במבוטחים, מוצע לקבוע הוראות מעבר למי שהיו מבוטחים ערב יום התחילה והן מתייחסות לשני סוגי מבוטחים, כמפורט להלן:

מבוטחים, שערב יום התחילה חלות עליהם הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו ערב יום התחילה, דהיינו הם זכאים ערב יום התחילה לגמלה לפי רמת התלות הראשונה בהגדרתה הנוכחית, יוסיפו לקבל גמלה ביחידות שירות, בהיקף שניתן להם ערב יום התחילה, אלא אם כן הודיעו למוסד כי בחרו לקבל את הגמלה בכסף.

¹⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

(ב) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

"(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 16 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 18 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 22 יחידות שירות לשבוע;

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 20 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 24 יחידות שירות לשבוע."

(ג) בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

"(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 16 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 19 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 23 יחידות שירות לשבוע;

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 24 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 28 יחידות שירות לשבוע."

(ד) בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

- (1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות - 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);
- (2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות - 10 יחידות שירות לשבוע;
- (3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות - 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 15 יחידות שירות לשבוע;
- (4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות - 17 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 20 יחידות שירות לשבוע;
- (5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות - 21 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 25 יחידות שירות לשבוע;
- (6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות - 26 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 30 יחידות שירות לשבוע.

21. בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו-2015¹⁵, סעיף (ב) - בטל.

תיקון חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו-2015

תיקון חוק ההתייעלות הכלכלית תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016

22. בחוק ההתייעלות הכלכלית תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016, התשע"ו-2015¹⁶, בסעיף 32 -

(1) בסעיף קטן (ב1), במקום "50.94 אחוזים" יבוא "51.96 אחוזים";

(2) בסעיף קטן (ב2) במקום "53.57" יבוא "51.55";

(3) אחרי סעיף קטן (ב2) יבוא:

"(ב3) בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) יקראו את סעיף 32(א) לחוק הביטוח הלאומי כך שבמקום הקטע החל במילים "סכום השווה" עד המילה "אחוזים" יבוא "סכום השווה ל-51.31 אחוזים"."

דברי הסבר

עלותו הניכרת של תיקון החוק, מוצע להגדיל את שיעור השיפוי האמור, וזאת באמצעות תיקונים עקיפים לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות הכספים 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, וכן לחוק

סעיפים 22 ו-24(1) ו-(2)(א)

סעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי קובע את שיעור השיפוי שיקציב אוצר המדינה למוסד, וזאת כאחוז מהתקבולים שגבה המוסד. לצורך שיפוי המוסד, לאור

¹⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 2.

¹⁶ ס"ח התשע"ו, עמ' 219; התשע"ז, עמ' 315, התשע"ז, עמ' 574.